

– нестабільна економічна ситуація: нестабільність економічної ситуації, включно з високою інфляцією, коливаннями валютних курсів і невизначеністю в політичній обстановці, може ускладнити розвиток малого бізнесу.

– нестача кваліфікованих кадрів: нестача кваліфікованих працівників або складнощі в навчанні та підготовці персоналу також можуть бути негативним фактором для малих підприємств.

– негативне ставлення суспільства та держави: деякі люди та державні інституції можуть ставитися до малого бізнесу з недовірою або негативно, що може ускладнити роботу та розвиток малих підприємств.

Усі ці негативні чинники можуть істотно ускладнити розвиток малого бізнесу і можуть потребувати додаткових зусиль з боку підприємців, держави і

### ***Література:***

1. Дикань О. В. Розвиток малого бізнесу в Україні: проблеми та шляхи забезпечення. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 57. С. 58-66.

2. Тюленєва Ю.В., Єнич В. С. Проблеми розвитку малого підприємництва в Україні. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2017. № 19. С. 193-197.

3. Табінський В.А., Сімон А. П., Стасюк А. В. Деякі аспекти розвитку малого підприємництва в Україні. *Економіка і суспільство*. 2016. № 2. С. 36-39.

4. Ткаченко Т.П., Коляденко І. І. Особливості розвитку малого підприємництва в Україні. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2016. №18. С. 152-158.

## **МОНІТОРИНГ ФІНАНСОВОГО СТАНУ БАНКУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗНИЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ**

*Оголь А.І.*

*Науковий керівник: Литвинов А.І., д.е.н., професор  
Державний біотехнологічний університет*

Важливе значення питання визначення надійності банківської установи визначається тим, що в разі виникнення фінансових проблем в банку, кошти, які там зберігаються стають недоступними. Якщо це фізична особа, то у встановлених законодавством розміром вони можуть бути відшкодовані. А, що стосується суб'єктів господарської діяльності, то ризик втрати коштів в разі, якщо банк спіткає фінансова невдача, залишається на самому такому суб'єкті. Тому вибір надійного банку для забезпечення проведення фінансових операцій підприємства має критичне значення.

Завдяки комплексу заходів, спрямованих на оздоровлення банківської системи України, проведених НБУ в роки, що передували повномасштабній військовій агресії, розв'язаній РФ, з ринку було виведено низку проблемних банків (зокрема, за останні три роки НБУ визнав неплатоспроможними такі банки: “Банк Січ”, “Мегабанк”, “КБ “Земельний капітал”, “Місто Банк”,

“Аркада”) [1].

В банку “Мегабанк”, наприклад, присутньому в цьому списку, було відкрито рахунки переважної більшості комунальних підприємств м. Харкова. І припинення його діяльності мало значний негативний вплив на підприємства комунальної сфери. Разом із тим, це не єдиний банк в місті і такого перебігу подій можна було б уникнути, якщо обирати для зберігання своїх коштів менш ризиковані банки.

Ця вимога набуває особливої актуальності в умовах агресивних військових дій, які завдають значного стресу економіці та підприємницькому середовищу. Але банківська система в Україні при цьому залишається доволі стабільною. Втім, і в поточному, 2023 році, вже маємо випадок визнання банку неплатоспроможним і введення до нього тимчасової адміністрації. Це банк “Форвард” [1].

Разом із тим, обмеження діяльності банку, введення до нього тимчасової адміністрації, припинення його діяльності із виведенням з ринку ніколи не бувають раптовими. Ним завжди передують низка подій які призводять до погіршення фінансового стану банку [2]. Тому його постійний моніторинг допоможе запобігти фінансовим втратам підприємства, пов'язаним із тим, що в банку, який його обслуговує, виникли фінансові проблеми.

Іншим ефектним інструментом зниження ризику втрати коштів та зупинки фінансових операції є диверсифікація [3] грошових коштів підприємства поміж різними банками. Але використання цього інструменту може бути пов'язаним із додатковими витратами. Також це не завжди може бути зручно для контрагентів підприємства: його постачальників та покупців. Тому рішення щодо диверсифікації грошових коштів між різними банками має обґрунтовуватись окремо для кожного підприємства. Але диверсифікація жодним чином не знімає з порядку денного питання моніторингу фінансового стану банку, в якому відкриті рахунки підприємства.

Стежити за показниками платоспроможності та фінансового стану можна безпосередньо на сайті банку, в якому відкрито рахунки та де згідно до законодавчих вимог оприлюднюється звітність. Та на сайті НБУ, де можна знайти актуальні дані про розмір активів банку, його зобов'язань та фінансові результати.

### *Література:*

1. Інформація про банки з 2014 року. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/supervision/reorganizat-liquidat/reorganiz-history> .
2. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4452-17> .
3. Згурська О.М. Диверсифікація як метод підвищення економічної ефективності підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 13. С.16–21.